

مینا یزدی خبرنگار

📰 **دولت مبنای نرخ ارز را روی ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان برای بودجه ۱۴۰۰ گذاشته است؛ رقمی که پس از اعلام دخل و خرج دولت، واکنش عده‌ای را به دنبال داشت مبنی بر اینکه تعیین اعداد و ارقامی از این دست برای بودجه سال آینده به صورت غیر واقعی و احساسی تعیین شده است. حالا کارشناسان اقتصادی می‌گویند اعلام نرخ ۱۱۵۰۰ تومان برای دلار در بودجه سال آینده نشان می‌دهد که فرض دولت در حال حاضر این است که با گذشت به برجام اتفاق می‌افتد؛ بنابراین جریان فروش نفت برقرار نمی‌شود و مشکلاتی پیش نمی‌آید. در واقع اعداد و ارقام اعلام شده در بودجه ۱۴۰۰ نشان می‌دهد دولت نسبت به آینده خوش بینانه عمل کرده است.**

احتمال دارد دولت نرخ دلار ۴۲۰۰ تومانی را برای سال آینده حذف کند. تا پیش از تحویل بودجه نیز گمانه‌زنی‌ها بر این اساس بود که دولت در بررسی بودجه سال آینده پس از سه سال تخصیص‌های کلان ارز ارزان، تصمیم دارد از زهای دولتی را از صحنه میادلات حذف یا دست‌کم نقش آن را به شدت تقلیل دهد. حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی، اقدامی سازنده و مثبت است. در حقیقت آرامش اقتصادی و حذف بسیاری از زانث‌ها در گرو تحقق این امر است. زمانی که دولتی‌ها لایحه بودجه سال آینده را به مجلسی‌ها تحویل دادند، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز خبر ساز شد؛ اما ساعاتی بعد روابط عمومی سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد که انتشار خبری دال بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از لایحه بودجه، نشان‌دهنده عدم بررسی دقیق این لایحه است. در لایحه بودجه ۱۴۰۰ آمده است که چنانچه ارز ترجیحی (دلار ۴۲۰۰ تومانی)

حذف شود، منابع آن صرف معیشت و سلامت مردم خواهد شد. پس از اعلام نرخ قانونی دلار از سوی آقای جهانگیری در سال ۹۷، بودجه‌های سالانه عدد چهار هزار و ۲۰۰ تومان را برای واردات کالاهای اساسی در خود داشتند؛ برای مثال سال قبل در تدوین بودجه ۹۹ رئیس سازمان برنامه و بودجه، دونرخ ارز کلیدی سند مالی این سال را چهار هزار و ۲۰۰ و هشت هزار و ۵۰۰ تومان عنوان کرد. حالا با توجه به توضیحات روابط عمومی سازمان برنامه و بودجه، هنوز حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برای سال آینده قطعیت پیدا نکرده است.

🌟 **گشایش اقتصادی در گرو تحقق خوش‌بینی‌های سیاسی** علی حیدری، کارشناس ارزی به اصفهان زیبا می‌گوید: بر اساس اعلام رئیس جمهور، نرخ ارز نیمایی در بودجه ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان است و به طور قطع

بودجه امسال حاشیه‌های فراوانی داشت؛ همچنین شیوه ارائه آن به مجلس حرف و حدیث‌های زیادی به همراه داشت؛ اما در روی دیگر، اعداد و ارقام بودجه نیز بحث‌های متعددی در فضای مجازی به همراه داشته است.

سیگنال ارز تورمی برای ۱۴۰۰

آیا دولت به احیای برجام مطمئن شده است؟

مینا و اساس مطرح کردن قیمت ارز با نرخ ۱۱۵۰۰ تومان در بودجه خوش‌بینی و امیدواری به فروش نفت و بازگشت ارز حاصل از صادرات نفتی بوده است. او ادامه می‌دهد: بر اساس اعلام ریاست جمهوری، صادرات دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت هدف‌گذاری شده اگر چنین اتفاقی بیفتد می‌توان برآورد قیمت دلار را میانگین ۱۸ هزار تومان در نظر گرفت؛ ولی احتمال تحقق آن در شرایط فعلی ضعیف است.

حیدری بیان می‌کند: در زمان ترامپ، بیشتر تحریم‌های ایران از طریق خزانه داری کل ایالات متحده و مستقل از ریاست جمهوری انجام شده است؛ به خاطر همین در صورتی که تیم ریاست جمهوری جدید آمریکا گفت‌وگوی دوسویه بین مقامات جمهوری اسلامی و هم‌زمان گفت‌وگو با خزانه داری کل داشته باشند تا عمده تحریم‌ها یا موقت برداشته شود یا لغو شود، این اتفاق منجر به بازگشت ارز حاصل از صادرات نفت به کشور می‌شود و به شرط تحقق این خوش‌بینی‌های سیاسی می‌توان امیدوار بود که گشایش‌های اقتصادی صورت گیرد.

این کارشناس ارزی تصریح می‌کند: اگر ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال ۱۴۰۰ حذف

شود بسیاری از زانث‌ها حذف شده و به برقراری انضباط پولی کمک می‌کند، در کنار این احتمالات خوش بینانه، انتظار می‌رود اجماع سه قوه در سال آینده منجر

شود تا مطبوعات آزادانه توانایی پیگیری داشته باشند تا گفت‌وگوهای متقابل بین دولت، حاکمیت و مردم شروع شود؛ در غیر این صورت اقتصاد ۱۴۰۰ و انتخابات ۱۴۰۰ یک سویه و تقریباً برخاسته از بطن کل جامعه نخواهد بود.

🌟 **سیگنال تورمی برای سال ۱۴۰۰** از سوی دیگر، محمدرضا شهنام‌پور، کارشناس اقتصادی، اعلام نرخ ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان را برای سال آینده یک سیگنال تورمی می‌داند. شهنام‌پور به اصفهان زیبا می‌گوید: ارز ۴۲۰۰ تومانی منجر به افزایش قیمت‌ها شد حال که قیمت ارز ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان در بودجه اعلام شده، سیگنال تورمی برای سال آینده خواهد بود.

شهنام‌پور تصریح می‌کند: شرایط بازار همه‌ساله به این صورت است که طی ماه‌های ابتدایی شاهد رشد تورمی در بازار و ماه‌های پایانی سال شاهد رکود در بازار هستیم. در این شرایط همه منتظرند که زوایای بودجه آشکار شود. پخش خصوصی نقاط قوت و ضعف بودجه را برای سرمایه‌گذاری رصد می‌کند و در ادامه تورم در بازار حاکم می‌شود. او بیان می‌کند: ارز ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومانی به معنای رشد تورم در سال آینده است که روی تمامی خدمات تأثیر می‌گذارد.

اقتصاد بین الملل |

نفت در آستانه ۵۰ دلار

توافق اوپک پلاس به رشد ۲ درصدی قیمت طلای سیاه منجر شد

وجود دارد، تصمیم اخیر معقولانه به نظر می‌رسد. پیش از نشست روز پنجشنبه اوپک پلاس، ناظران بازار آ‌ی‌اچ‌اس مارکیت نیز اظهار کرد: بازار از تصمیم اوپک پلاس برای حرکت محتاطانه و تدریجی در افزایش تولید راضی است. با توجه به ابهاماتی که

تصمیم عاقلانه‌ای است.

اوپک پلاس تصمیم عاقلانه‌ای گرفت

بیژن زنگنه، وزیر نفت: بر اساس توافق دوازدهمین نشست وزارتی اوپک پلاس، مقدار کاهش عرضه تولیدکنندگان عضو و غیرعضو اوپک در ژانویه ۲۰۲۱ روزانه هفت میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه خواهد بود که تصمیم عاقلانه‌ای است. اگر طی ماه‌های آینده نیز برای تغییر سطح کاهش تولید تصمیمی گرفته شود، به هر حال این مقدار بیش از ۵۰۰ هزار بشکه نخواهد بود. تصمیم نهایی در ماه‌های آینده و در نشست‌های آینده گرفته می‌شود. هر تصمیمی در این زمینه تابع عرضه و تقاضای بازار خواهد بود و به نظر می‌رسد این تصمیم که با جلب نظر اعضا گرفته شد، عاقلانه است. با توجه به عدم قطعیت‌ها، نشست‌های ماهانه می‌تواند به حفظ ثبات در بازار و تحقق هدف اوپک و غیر اوپک برای رسیدن به قیمتی منصفانه در بازار کمک کند. /وزارت نفت

نقش اوپک پلاس

در تأمین امنیت انرژی جهان

معاون نخست‌وزیر روسیه گفت: همکاری اوپک و غیر اوپک در چهار سال گذشته نشان داد که اوپک پلاس می‌تواند امنیت انرژی جهان را تضمین کند. الکساندر نواک چهارمین سال توافق اوپک و متحدانش و همچنین شصتمین سالگرد اوپک را تبریک گفت و ادامه داد نتایجی که با همکاری اوپک پلاس به دست آمده، اعتبار آن را در صحنه بین‌المللی افزایش داد و نشان داد که آن‌ها می‌توانند امنیت انرژی را تضمین کنند. او ادامه داد: نشان دادیم که از نظر استراتژیک چطور می‌توانیم نیازهای رای دیگر را بفهمیم و بازارهای بین‌المللی را تحت تأثیر طبق اظهارات تحلیلگران شرکت

تی‌دی سکیوریتیز نیز این توافق همچنان باعث خواهد شد بازار در سه ماه نخست سال آینده در کمبود عرضه بماند. تحلیلگران گلدن ساکس هم در یادداشتی نوشتند: احتمالاً صعود قیمت‌های نفت در سال ۲۰۲۱ با خروج اوپک پلاس از توافق کاهش تولید به شکل هماهنگ، روند ثابت و پایداری خواهد داشت.

🌟 **رشد قیمت نفت در بازار جهانی** به گزارش اصفهان زیبا، در واکنش به تصمیمات اوپک پلاس، هر بشکه نفت برنت با رشد بیش از ۲٫۷ درصدی در محدوده ۴۹٫۷ دلار در حال معامله است و بعید نیست بتواند به مرز ۵۰ دلار برسد. هر بشکه نفت خام وست تگزاس اینترمیدیت نیز با رشد نزدیک به ۲ درصد در محدوده ۴۶٫۵ دلار دادوستد شد.

اقتصاد روز |

لغو سفارش فروش ۲۵۰ هزار سهام عدالت

مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی گفت: بیش از ۲۵۰ هزار نفر بالغ بر ۷۰۰ میلیارد تومان سفارش فروش سهام عدالت خود را لغو کردند. به گزارش صداوسیما، حسین فهیمی با بیان اینکه آیا همچنان فروش سهام عدالت از طرف کارگزاری‌ها امکان‌پذیر نیست، گفت: فروش سهام عدالت متوقف نشده است و به‌صورت خرد و بلوکی همچنان ادامه دارد.

او ادامه داد: دارایی سهام عدالت در بازار سرمایه قابل‌توجه است و نکته‌ای که سهام‌داران عدالت باید به آن توجه کنند این است که باید در زمانی که بازار منفی است سفارش فروش خود را کنسل کنند تا بازار به ثبات برسد؛ زیرا عرضه و تقاضا تعیین‌کننده روند بازار است. فهیمی افزود: سهام‌داران سهام عدالت که روش مستقیم را انتخاب کردند و در ۳۶ شرکت بورسی و فرابورسی سهام دارند، باید در زمان تصمیم‌گیری برای فروش نگاهی به وضعیت بازار داشته باشند؛ زیرا اگر سهام خود را عرضه کنند کمک به کاهش قیمت سهام کرده و ممکن است فروش سهام با دشواری مواجه شود. مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی ادامه داد: سهام عدالت در مقطعی نقش مهمی را در بازار سرمایه ایجاد و تبدیل به متعادل‌کننده بازار شد و تعادل را در بازار به‌وسیله عرضه‌ها ایجاد کرد؛ زیرا زمانی که بازار عطش خرید داشت سهام عرضه شد و عطش خرید فروکش کرد، همچنین سهام عدالت در زمانی که صف‌های فروش تشکیل شده بود، فشار فروش را افزایش داد. فهیمی تصریح کرد: کارگزاران موظف هستند امکان لغو سفارش فروش را در سامانه کاربران فراهم کنند و تاکنون بیش از ۱۰۰ کارگزاری این امکان را برای کارگزاران خود فراهم کردند؛ این موضوع جزو تکالیف آن‌هاست. مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی خاطرنشان کرد: اگر کارگزاری امکان لغو سفارش فروش را در سامانه خود مهیا نکرده باشد و سهام‌دار باین تلفف مواجه شد، با مرکز پیام سهام عدالت تماس بگیرد و تخلف را گزارش دهد.

برق برای کم‌مصرف‌ها رایگان می‌شود

وزیر نیرو با اشاره به تصویب طرح برق امید در اوایل شهریور و اجرای آن از ابتدای آبان، گفت: اواخر آذر مشخص می‌شود چه جمعیت کم‌مصرفی مشمول تخفیف ۱۰۰ درصدی برق شدند. به گزارش صداوسیما، رضا اردکانیان با اشاره به تصویب طرح برق امید در اوایل شهریور در هیئت دولت و اجرای آن از ابتدای آبان، از اعلام نتایج اولین گزارش برق مجانی برای کم‌مصرف‌ها در اواخر ماه جاری خبر داد و افزود: با توجه به تأکید رئیس‌جمهور از مدت‌ها قبل کار مطالعه روی آب هم برای تخفیف ۱۰۰ درصدی به کم‌مصرف‌ها را شروع کردیم و به‌رغم تفاوت‌هایی که مسئله آب با برق به لحاظ شرایط اقلیمی کشور دارد، در آخرین مراحل هستیم و به‌زودی طرح آب و برق امید اعلام می‌شود.

تحلیل تورم در سه‌ماه تابستان ۱۳۹۹

مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی به تحلیل تورم در سه‌ماه تابستان ۱۳۹۹ پرداخت. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس که پس از پایان هر فصل منتشر می‌شود، شامل مروری بر آخرین تغییرات شاخص قیمت مصرف‌کننده، مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر نرخ تورم در دوره گذشته و توصیه‌های سیاستی است.

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در تشریح تغییرات نرخ تورم در تابستان ۱۳۹۹، آمده است، شاخص قیمت مصرف‌کننده به ۱۴٫۰۷ درصد افزایش در پایان تابستان ۱۳۹۹ نسبت به پایان بهار، بالاترین نرخ رشد شاخص قیمت مصرف‌کننده در طول چهار فصل گذشته را ثبت کرد. همچنین از بین گروه‌های کالایی، گروه «حمل‌ونقل» که خودرو نیز در این گروه قرار دارد، بیشترین رشد را داشته است. دخانیات، میوهان و لوازم خانگی و تفریح و فرهنگ نیز رشدی بالاتر از شاخص کل را تجربه کرده‌اند. در طبقه‌بندی دیگری از شاخص کل نیز، شاخص کالاهای بادوام با ۳۹٫۳۴ درصد رشد، در رتبه اول قرار دارد که ععد تا ناشی از رشد نرخ ارز و همچنین تمایل به نگهداری کالای بادوام به‌جای پول نقد است.

این گزارش در تبیین علل افزایش نرخ تورم در تابستان ۱۳۹۹ می‌افزاید: از مهم‌ترین علل افزایش نرخ رشد شاخص قیمت مصرف‌کننده در فصل تابستان را می‌توان افزایش انتظارات تورمی دانست که خود را در رشد سهم پول (به‌عنوان جزء سیال و تورم‌زای نقدینگی) از نقدینگی نشان می‌دهد و از ابتدای سال ۱۳۹۹ شدت گرفته است.

افزایش انتظارات تورمی به علت رشد پایه پولی و نقدینگی و... باعث شده تا تمایل به نگهداری پول (به‌عنوان جزء سیال و تورم‌زای نقدینگی) به‌جای شبه پول در تابستان به‌شدت افزایش یافته و رشد پول نسبت به شبه پول فاصله زیادی بگیرد. اتفاقی که در شهریور ۱۳۹۷ نیز رخ داده بود. به‌طور کلی روند فزاینده رشد پول از پاییز ۱۳۹۸ آغاز شده و در سال ۱۳۹۹ شدت گرفته است. در بازه یک‌ساله (شهریور ۱۳۹۹ نسبت به شهریور ۱۳۹۸) درحالی که نقدینگی ۳۶ درصد رشد داشته، پول ۸۰ درصد و شبه پول ۲۸ درصد رشد داشته است.

این موضوع نشان از افزایش چشمگیر انتظارات تورمی و کاهش نرخ سود حقیقی متناسب با آن را دارد. در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح شده است: نحوه تأمین مالی کسری بودجه و تغییرات پایه پولی و نقدینگی، مهم‌ترین عامل بلندمدت و سیاستی و تغییرات نرخ ارز از مهم‌ترین عوامل کوتاه‌مدت اثرگذار بر نرخ تورم است. در کنار آن، انتظارات تورمی بالای ناشی از کسری بودجه، مهم‌ترین کانالی است که هر یک ریال پایه پولی و نقدینگی جدید را با شدت بیشتری به تورم تبدیل می‌کند.

مهمان زیبا	
خانه روشن »	

مهرشاد متین فر
پژوهشگر هنر

اصفهان و تاج اصفهانی در یک سده اخیر پیوند ناگسستی با یکدیگر داشتند، چنانکه بررسی آواز-شهر اصفهان بدون پدیده‌ای چون تاج، غیر ممکن است.

ولی در کنار این پیوند عمیق و عشق و علاقه مردم و هنرمندان به این خواننده ارزشمند، از دیرباز، برای بسیاری پژوهشگران و اندیشمندان، تضادی درباره تاج و علاقه‌مندانش، قابل تأمل و پرسش بود.

این پرسش و ابهام به این واقعیت مربوط می‌شد که با وجود این پیوند ناگسستی، هنوز تحقیقات و پژوهش‌های بسیار اندک و ناچیزی درباره تاج و سبک آوازی او صورت گرفته است. (آن هم پژوهش‌هایی که اکثر آن‌ها به لحاظ پژوهش، روش‌شناسی و مباحث ارائه‌شده دچار ضعف‌ها و غلط‌های مختلفی بود.) همچنین وقتی در آثار تاج تأمل می‌کردیم عمده آثار قابل تأمل او به نوارهای خانگی مربوط می‌شد که از ۶۰ سالگی به بعد ضبط شده بودند. وضعیت صفحاتی هم که از تاج موجود بود بسیار نامطلوب بود. تعداد معدودی از صفحات تاج با دوره‌های تند و کیفیت‌های بسیار پایین بر روی نوارها ضبط شده بود. از این رو ما عمدتا صفحاتی از تاج راشنیده بودیم که اهل فن به خوبی می‌دانستند از تباطی با صدای طبیعی او ندارد.

در چنین وضعیت نابسامانی، هنرمند پژوهشگر جوانی، با به میدان هنری آواز-شهر اصفهان گذاشت و همه صفحات آوازهای تاج را (با کیفیت متناسب با صدای طبیعی تاج) در آلبومی تحت عنوان «آوازهای استاد جلال تاج اصفهانی بر روی سبک صفحات ۷۸ دوره» همراه با پژوهش دیسکوگرافی منتشر کرد.

نوید نوروزی، (خواننده و پژوهشگر) از آنجا که فارغ‌التحصیل رشته فلسفه بود و با روش‌شناسی پژوهش هنری آشنایی داشت، به‌خوبی می‌دانست حلقه مفقوده شناخت سبک آوازی تاج، ارائه دیسکوگرافی برای صفحات تاج است.

او در همان پژوهش در تعریف دیسکوگرافی چنین نگاهش بود: «دیسکوگرافی عبارت است از مستند سازی آثار منتشرشده صوتی در قالب لوح فشرده از یک هنرمند، گروه ارکستر، آرشivio یا کمپانی تولیدکننده صفحه، به صورت گزاشنی نظام‌یافته و حاوی حداکثر اطلاعات ممکن از مراحل گوناگون ضبط و تولید و توزیع هر اثر.»

اما پس از گذشت دو سال از انتشار آلبوم صفحات تاج و تأملی که در این مدت درباره آثار تاج داشتیم تازه متوجه شدیم با ارائه این آلبوم و پژوهش در آغاز راه شناخت سبک آواز تاج هستیم. از این رو به مناسبت سالروز درگذشت استاد جلال تاج اصفهانی، گفت‌وگویی با نوید نوروزی انجام دادیم تا بهتر بتوانیم نقاط تاریک زندگی و سبک آوازی تاج را روشن تر سازیم.

مصاحبه‌کننده به عنوان پژوهشگری که بیش از دو دهه سابقه گفت‌وگو با اکثر هنرمندان و استادان موسیقی را در کارنامه خود دارد، به صراحت، درباره اهمیت این گفت‌وگو واقف است.

چرا که معتقد است در این مصاحبه با اطلاعاتی از زندگی هنری تاج روبه‌رو می‌شویم که قبلاً کمتر اطلاعی از آن داشتیم.

درواقع باید به صراحت گفت ما با تمام پیوند عمیق و ناگسستی که با تاج داشته و داریم، تازه در آغاز شناخت تاج (به ویژه تاج متقدم) هستیم.

زیرا که در گذشته هر شناختی از سبک آواز تاج داشتیم بیشتر به تاج متأخر مربوط می‌شد.

با ارائه این آلبوم و انجام این گفت‌وگو امیدوارم باب شناخت کامل سبک آوازی تاج، توسط پژوهشگران مجرب و کارآزموده آغاز شود.

مایک تاج متقدم داریم و یک تاج متأخر. به صفحات متقدم مربوط می‌شود و دوره متأخر هم همین نوارهای خانگی ۶۰ سالگی به بعد تاج هستند. امارد سبک‌شناسی تاج باید بگویم ما هنوز در قدم اول شناسایی او هستیم

خصوص که در یک مقطع زمانی خیلی وقت‌ها عصرها مهمانی‌هایی تشکیل می‌شد و استادی مثل آقای حسن کسایی، جلیل شهناز، محمد طاهرپور و یا بزرگان ادب این شهر مثل دکتر قدسی، دکتر مظاهری و... را از نزدیک می‌دیدم و همه این‌ها بستر خوبی را برای من فراهم کرد. از پنجم دبستان هم نزد آقای شیخ بهایی شروع به تنبک‌زدن کردم، هم‌زمان سه‌تار را هم نزد آقای امیر مسعود امیری (از شاگردان آقای شاهزیدی) آغاز کردم و در سن ۱۴–۱۵سالگی برای یادگیری ردیف موسیقی به کلاس آقای شاهزیدی می‌رفتم ولی هیچگاه موسیقی را به عنوان یک کار جدی نگاه نمی‌کردم تا از ۲۴ سالگی سعی کردم به این موضوع جدی‌تر به عنوان یک حرفه نگاه کنم. یادم می‌آید آقای بهمن بوستان می‌گفت: موسیقی باید شوق باشد، نه شغل!

از مقطعی پیش اساتید مختلف در داخل و خارج ایران به کلاس‌های صداسازی رفتم. بعد از آن به تعمق در مکاتب آوازی روی آوردم. همچنین نزد استاد محمدتقی سعیدی به مدت یک سال، آوازهای محلی را کار کردم و همچنین روایتی را که ایشان از ردیف استاد کسایی و شهناز داشت، می‌شنیدم.

بعد از اتمام تحصیلاتم به ایران آمدم و با استاد جواد لشگری آشنا شدم و یک سری کاراز ایشان گرفتم که این آلبوم منتشر خواهد شد.

تحصیلات شما در چه زمینه‌ای بوده؟

تحصیلات من در رشته فلسفه و در حوزه فلسفه اخلاق بوده که در دانشگاه «سنت پل» (کشور کانادا) آن را به پایان بردم. موضوع اصلی تزی که من در دانشگاه به آن پرداختم نقد مرتبته و لیبرالیسم مدرن بود که در آن از میراث چارلز تیلور، آمارتیا سن و گادامر به عنوان رویکرد اصلی نقد خود استفاده کردم.

تحصیلات در کار موسیقی شما تأثیر داشت؟

فضای موسیقی ایران به خصوص اصفهان هم در عمل هم در پژوهش، فضای شوشی است. ما نیاز به ذهنیتی داریم که این فضای موشوش را بازپایی کند و عناصر آن را مورد بررسی قرار ده‌د و ببیند آیا این عناصر را می‌شود نظام مند و ساختارمند کرد یا نه؟

به عنوان نمونه در مورد تاج اصفهانی چی؟

داستان تاج هم همین است. ما یک ویرانه‌ای از انبوه اطلاعات از موسیقی اصفهان داریم که اکثر این‌ها نه منتشر شده و نه تکلیف آن مشخص است و در این زمینه اگر تعلل کنیم همه چیز رو به نابودی می‌رود. این وظیفه یک پژوهشگری است که با متدولوژی و روش‌شناسی و فلسفه آشنا باشد تا بتواند به این تاریخ پیچ در پیچ و شوش سامانی بدهد.

خب دقیقاً در همین فضای بحرانی که همه‌ما شاهد آن هستیم نگاهان دو سال پیش اثری ارائه شد که آوازهای تاج اصفهانی را به صورت دیسکوگرافی منتشر کرد.

شما به دنبال چنین اثری رفتید؟

ما اصفهانی‌ها علاقه خاصی به تاج داریم و اکثراً عقیده داریم تاج یک پدیده یگانه در آواز است که هیچ‌گونه نظیر و مانندی ندارد. البته تاج واقعا خواننده خوب و کم‌نظیری است، ولی همین توجه و تمرکز از طرفی دیگر باعث شده حق هنرمندانی نظیر «سیدحسین طاهرزاده» ضایع شود. آن هم بزرگمردی مثل طاهرزاده که نقش اجتماعی او بسیار فراتر از تاج است. متأسفانه هیچگاه سعی نکردیم به این مسائل هم توجه کنیم. همین توجه زیاد در برخی موارد باعث سوءاستفاده بعضی افراد سودجو شده است. به خاطر دارم در آن سال‌ها در کلاس‌های آواز بسیار می‌شنیدیم که تاج فلان آواز را دارد و ما از آن‌ها می‌پرسیدیم این آثار کجاست؟ و آن‌ها در پاسخ می‌گفتند در دسترس نداریم ولی فلان روز شنیدیم! به هر حال این دغدغه برای ما وجود داشت.

حتی در ادامه این روند، هنرجویانی امثال من بسیار مورد سوء استفاده قرار

گرفتیم. به عنوان نمونه شخصی که مسئولیتی در کلاس‌ها داشت، این آثار را خرید و فروش می‌کرد. این شخص مبلغ گزافی از ما می‌گرفت و در نهایت دو تا نوار به ما می‌داد که کپی هم بود. این نوارها هم عمدتاً به خاطر اینکه دور آن ایراد داشت، باعث شده بود کوک صدای آقای تاج مشکل پیدا کند. با وجود چنین مسائلی ارائه آثار تاج نیاز به پژوهشی متدولوژیک داشت و من در حد بضاعت و توان خود سعی کردم این کار را انجام دهم.

از چه سالی شروع به تحقیق و جمع‌آوری آثار تاج کردید؟

سال ۱۳۸۴ بود که من با پسر آقای تاج آشنا شدم و بعد از آن متوجه شدم در زیر زمین آقای تاج دو چمدان سند، عکس یا دست‌نوشته از ایشان موجود است. در طول این ۳۰ سال هم هیچ‌کس سراغ این اسناد نرفته بود. من در طی این سال‌ها بسیاری از عکس‌های دیده‌نشده تاج را اسکن کردم و در اختیار همه گذاشتم. بعد از آن شروع به طراحی وب‌سایتی برای آقای تاج کردیم و این اسناد و عکس‌ها همگی اسکن شد. خواندن و بررسی این نامه‌ها و اسناد از اهمیت خاصی برخوردار است، چرا که مطالعه آن‌ها باعث می‌شود بسیاری از ابهام‌ها در مورد زندگی ایشان برطرف شود. ما حدود یک ماه، تمام دست‌خط‌هایی که آقای تاج داشت، از اشعار سعدی گرفته تا حتی نامه‌های شخصی را خواندیم و اسکن کردیم. به عنوان نمونه در یکی از این نامه‌ها به دلیل اینکه تاج هنوز ازدواج نکرده بود، پدرشان نامه‌ای به ایشان نوشته و در آن نامه خطاب به تاج گفته بودند که من زنی را برای شما پیدا کردم که به قرص قمر می‌ماند. خلاصه در آن زمان در ایام محرم که آقای تاج به یزد رفته بود در مراجعت به اصفهان ازدواج می‌کند.

آیا بر نامه‌ای برای این نامه‌ها و اسناد دارید؟

بله! تمام این نامه‌ها را در آینده منتشر خواهیم کرد.

من متقدمم یا انتشار چنین آلبوم‌هایی بسیاری از آرشپوداران دیگر نمی‌توانند سوء استفاده‌های خودشان را تداوم بخشند. همچنین با انتشار بسیاری از این نامه‌ها و اسناد علاوه بر اینکه بسیاری ابهام‌ها از زندگی هنرمندانی نظیر تاج اصفهانی بر طرف می‌شود، حسن دیگرش این خواهد بود که باعث می‌شود بسیاری از افسانه‌سازی‌ها و دروغ‌پردازی‌ها از بین برود.

بله! وقتی چنین اسنادی منتشر می‌شود نوعی آگاهی به وجود می‌آید که باعث می‌شود برخی افراد سوء استفاده نکنند. مثلاً کسانی که با دریافت پول‌های گزاف این آثار را با کیفیت‌های نازل به علاقه‌مندان می‌فروختند دیگر نمی‌توانند چنین سوء استفاده‌هایی را ادامه بدهند.

کار جمع‌آوری این صفحات به کجا کشید؟

در منزل آقای تاج صفحاتی بود که آقای همایون تاج یک ضبط صوت برخی موارد باعث سوءاستفاده بعضی افراد سودجو شده است. به خاطر دارم در آن سال‌ها در کلاس‌های آواز بسیار می‌شنیدیم که تاج فلان آواز را دارد و ما از آن‌ها می‌پرسیدیم این آثار کجاست؟ و آن‌ها در پاسخ می‌گفتند در دسترس نداریم ولی فلان روز شنیدیم! به هر حال این دغدغه برای ما وجود داشت.

حتی در ابتدا به این صورتی که ما تاکنون می‌شناختیم نبوده و نکته قابل توجه

در برخی از نوارهای شنویم آقای تاج سن خود را اعلام می‌کند، با توجه به اینکه ما سال ضبط برخی این نوارها را می‌دانیم، آیا این موضوع، مشکل را نمی‌تواند حل کند؟

نه! چرا که خود آقای تاج سنش را اشتباه اعلام می‌کند. مثلاً تاج درباره ضبط صفحات سودا که در سال ۱۳۱۷ بوده، می‌گوید ۱۳۱۲ بوده یا تاریخ صفحات پولیفون را که ۱۳۰۶ بوده، ۱۳۰۹ اعلام می‌کند. با رجوع به بروشور کمپانی‌های ضبط صفحه که نوشته‌هایش بسیار دقیق است، مشاهده می‌کنیم تمام تاریخ‌هایی که آقای تاج می‌گوید همگی نادرست است.

در اسنادی که از صفحات داریم سن تاج را اعلام نکردند؟

نه من اسناد را بررسی کردم. ما تاریخ ضبط را به صورت ماه و سال داریم، اسامی نوازندگان را داریم، شماره بدنه و صفحه و قالب و کاتالوگ را داریم، آدرس و مراکز پخش را داریم، اما اطلاعات جزئی در مورد خواننده‌ها را نداریم؛ مگر گزارش‌های ضبطی که عموماً به این تفصیل نیست که ما بدانیم آقای تاج در آن موقع چند سال داشته است. یکی از مواردی که از اطلاعات صفحه‌ها متوجه آن می‌شویم این است که تاج در سال ۱۳۰۶ در ایران دارای شهرت بوده است.

چرا؟

به خاطر اینکه کمپانی‌های ضبط (که مرکزش در اروپا بوده) سبک یکی افراد را به خاورمیانه می‌فرستادند تا برروند

تحقیق کنند مشهورترین هنرمندان در حوزه موسیقی چه کسانی هستند تا بتوانند از آن‌ها صفحاتی را ضبط کنند. در آذربایجان و ترکیه شروع به کار می‌کنند و در سال ۱۳۰۶ هم از تاج دعوت می‌کنند به عنوان خواننده (صفحات پولیفون) اجرا داشته باشد. همین امر نشان می‌دهد در سال ۱۳۰۶ تاج دارای شهرت و رسمیت در ایران بوده که کمپانی از او دعوت به عمل آورده است. خوشبختانه از صفحات پولیفون لیستی در دست داریم که مطابق آن، آقای تاج ۲۰ روی صفحه خوانده که ما همه این صفحات را پیدا کردیم و این‌ها را در همین آلبوم صفحات تاج منتشر کردیم. در مورد صفحات هم این توضیح را بدهم که هر صفحه در واقع دو روی دارد و ۲۰ روی صفحه معادل ۱۰ ترک صوتی

پاسداشت پهب

سی‌ونهمین مراسم بزرگداشت اس

کشورمان دارد و اتچنان این دو هنر در هم عجین شده‌اند که می‌توانند تأثیرگذاری بسیاری برای پرورش معرفت و کمال انسانی داشته باشند و بستری برای خویشتن‌نگری به‌وجود بیاورند. هنرمندانی که در این حیطه فعالیت می‌کنند از فضل و دانش بالایی برخوردارند. آوازه‌خوانان و خوانندگان گروهی هستند که بیشترین ارتباط را با مردم آن هم در تمام سنین دارند و به همین مناسبت در نزد جامعه شناخته‌شده‌تر هستند و البته مسئولیت بسیار مهمی بر عهده آن‌هاست. « او ادامه داد: «استاد تاج اصفهانی از مفاخر اصفهان هستند و تمام فضایل اخلاقی و انسانی و هنری در ایشان جمع شده است؛ به طوری که استاد محمدرضا شجریان درباره مقام استاد تاج گفته‌اند: "شادروان استاد تاج مردی بود سلیم‌النفس و با مناعت طبع". هرگز در طول زندگی به خاطر مسائل

اصفهان صحبت‌های کوتاهی را بیان کرد: «امروز به یادبود حضرت استاد تاج اصفهانی که فخر موسیقی ایران است گرد هم آمده‌ایم؛ گنج‌خازن و خضر فرخ‌پی موسیقی ایران که توانست فراورده موسیقی را تبدیل به فرایند کند، امیدواریم دینی را که از حضرت استاد بر عهده ماست، ادا کنیم و بتوانیم آن حرکت زیبایی را که شخص ایشان در قله آن بودند پاسداری کنیم؛ کمالیکه‌شاگردان استاد همه بر همین مسیر هستند. امیدواریم با خاتمه‌یافتن شیوع ویروس کرونا در سال آینده با حضور جمع کثیری از شهروندان اصفهان بزرگداشت استاد تاج را برگزار کنیم.»

فریده روشن، رئیس کمیسیون فرهنگی و ورزش شورای اسلامی شهر اصفهان هم در سخنانی به جایگاه والای استاد تاج اصفهانی پرداختند: «موسیقی آواز اصیل ایرانی ریشه در هرنچند هزار ساله

مکتب تاج

روایتی از زندگی و زمانه استاد تاج د

مکتب تاج

سی‌ونهمین مراسم بزرگداشت اس

پاسداشت پهب

سی‌ونهمین مراسم بزرگداشت اس

کشورمان دارد و اتچنان این دو هنر در هم عجین شده‌اند که می‌توانند تأثیرگذاری بسیاری برای پرورش معرفت و کمال انسانی داشته باشند و بستری برای خویشتن‌نگری به‌وجود بیاورند. هنرمندانی که در این حیطه فعالیت می‌کنند از فضل و دانش بالایی برخوردارند. آوازه‌خوانان و خوانندگان گروهی هستند که بیشترین ارتباط را با مردم آن هم در تمام سنین دارند و به همین مناسبت در نزد جامعه شناخته‌شده‌تر هستند و البته مسئولیت بسیار مهمی بر عهده آن‌هاست. « او ادامه داد: «استاد تاج اصفهانی از مفاخر اصفهان هستند و تمام فضایل اخلاقی و انسانی و هنری در ایشان جمع شده است؛ به طوری که استاد محمدرضا شجریان درباره مقام استاد تاج گفته‌اند: "شادروان استاد تاج مردی بود سلیم‌النفس و با مناعت طبع". هرگز در طول زندگی به خاطر مسائل

اصفهان صحبت‌های کوتاهی را بیان کرد: «امروز به یادبود حضرت استاد تاج اصفهانی که فخر موسیقی ایران است گرد هم آمده‌ایم؛ گنج‌خازن و خضر فرخ‌پی موسیقی ایران که توانست فراورده موسیقی را تبدیل به فرایند کند، امیدواریم دینی را که از حضرت استاد بر عهده ماست، ادا کنیم و بتوانیم آن حرکت زیبایی را که شخص ایشان در قله آن بودند پاسداری کنیم؛ کمالیکه‌شاگردان استاد همه بر همین مسیر هستند. امیدواریم با خاتمه‌یافتن شیوع ویروس کرونا در سال آینده با حضور جمع کثیری از شهروندان اصفهان بزرگداشت استاد تاج را برگزار کنیم.»

فریده روشن، رئیس کمیسیون فرهنگی و ورزش شورای اسلامی شهر اصفهان هم در سخنانی به جایگاه والای استاد تاج اصفهانی پرداختند: «موسیقی آواز اصیل ایرانی ریشه در هرنچند هزار ساله

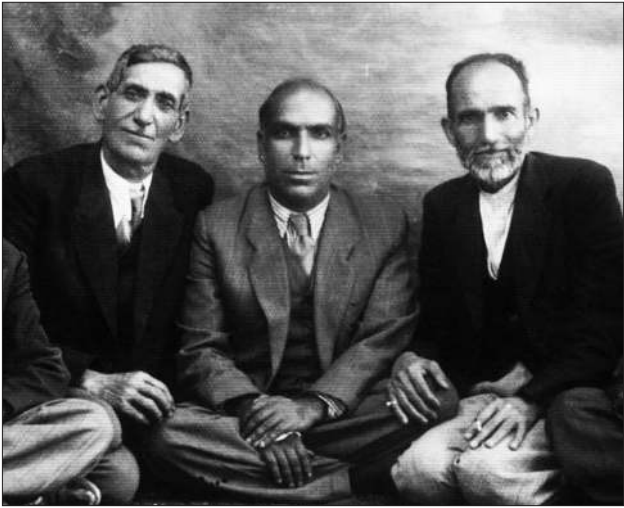
^[1] مکتب تاج

^[2] مکتب تاج

^[3] مکتب تاج

اصفهانی

رسی ونهمین سالگرد درگذشت او

امروزی است .

۱۱ در همین صفحات، آوازه‌ای تاج با همراهی چه‌نوازندگانی بوده‌است؟
«حسین یاحقی» است، بقیه با همراهی تار «ارسلان درگاه‌ی» ضبط شده است.
در ضمن شیوه ضبط این‌ها خیلی عجیب بوده است. به این صورت که وقتی نوازنده تار شروع به نوازندگی می‌کند، نوازنده ویولن هم با تأخیریک ثانیه‌ای نغماتی را زیر صدای تار می‌زند و شما به درستی متوجه نمی‌شوید دلیل اینکه این‌ها هم‌زمان به این صورت می‌زنند چی هست؟ به غیر از این مورد، خیلی جاها هم ویولن صدایی شبیه به کمانچه دارد و همچنین سازی شبیه تنبک هم صدایش شنیده می‌شود ولی تنبک امروزی قطعا نیست و حتی

ملوان آواز ایران

نتاد جلال تاج اصفهانی برگزار شد

مادی پیش کسی کرشن نکرد و به این خاطرمد کسی را نگفت. همه را با نام خیر یاد می‌کرد. شاید کسی به خاطر نداشته باشد که حتی یک بار از کسی گلایه‌ای کرده یا بد گفته باشد. تاج از استادانش با احترامی فراوان یاد می‌کرد و با دوستان و همراهانش با مهربانی رفتار می‌کرد و حتی تا روزهای آخر به دوستانش سر می‌زد. او خود را موظف به پدیر کردن برای شاگردان می دانست .»

روشن از برنامه شورای نام‌گذاری برای تغییر نام هنرسرای خورشید به نام استاد تاج خبر داد: «در شورای نام‌گذاری شورای اسلامی شهر اصفهان در جهت پاسداشت و گرامیداشت استاد تاج اصفهانی برآن شدیم تا نام مرکز موسیقی سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری اصفهان یعنی هنرسرای خورشید را مزین به نام استاد تاج اصفهانی کنیم ویراین اساس در

برخی دیسکوگرافی نویسان مثل آقای امیر منصور نوشتند چیزی شبیه ضرب .

۱۱ سبک آوازی تاج در این دوره به چه صورت است و آیا شبیه خواننده خاصی می‌خوانده‌است؟

نکته مهم در مورد تاج در این مقطع این است که سبک آوازی او هنوز شکل نگرفته است. در مورد اینکه در این مقطع تاج شبیه چه خواننده‌ای می‌خوانده، من فکر می‌کنم تحت تأثیر سید رحیم بوده، اتفاقا ادیب خوانساری و طاهرزاده هم آوازه‌ایی به این سبک و سیاق دارند. شما در این آوارها مولفه‌هایی از آواز قاجاری را مشاهده می‌کنید. (در اینجا نوبد نوروژی تحریرهایی به شیوه دوره قاجاری اجرا می‌کند و در ادامه می‌گوید) این دل‌ای دل‌ای‌هایی

در اینکه تاج از اطرافیان خود هم تأثیر پذیرفته شکی نیست، اما به نظر من، مهم‌تر از همه این است که تاج در این دوران به مسئله فرم (فرم آوازی) عمیقاًفکرمی‌کرده‌است. یک سری فرم و تزئینات و تحریر و نوع خواندن در دور دوم و سوم (ضبط صفحات) تاج وجود دارد که این‌ها به هیچ خواننده‌ای شبیه نیست. این‌ها همگی نشان می‌دهد تاج به این مسائل فکرمی‌کرده‌است. او در این دوران کارهایی داشته درآوازش انجام می‌داده که شبیه طاهرزاده یا ادیب هم نیست.

مثلا در آوازی که تاج با مطلع «دلبرا پیش وجودت همه خوبان عدم‌اند» خوانده، دوسه تاتحریراجرا کرده که شبیه هیچ‌کدام از تحریرهای قدیمی نیست. به نظر من، این‌ها نشان می‌دهد تاج در دوره جوانی به «فرم» فکرمی‌کرده و توجه زیادی به این موضوع داشته‌است. او در واقع به این فکر بوده که آوازش را به بیان خاصی برساند. دقت کنید درآمدِ همایون مشهوری که تاج با مطلع «از تو با مصلحت خویش نمی‌پردازم» خوانده، شبیه درآمدِ همایون خواننده‌های هم‌عصرش نیست. شخصی می‌گفت از آقای تاج پرسیدم از چه کسی تأثیر گرفتید؟ آقای تاج گفت: از حبیب شاطر حاجی. اما ما دقیقاً نمی‌دانیم «حبیب شاطر حاجی» به چه شیوه‌ای می‌خوانده‌است.

در همان صفحه مشهور همایون، تحریری که تاج بعد از گوشه چکاوک اجرا می‌کند یا درآمدی که در ابتدای صفحه خوانده، این موارد را وقتی در این آثار بررسی می‌کنید در نهایت به این نتیجه می‌رسید که این شیوه‌ها و تحریرها در آوازه‌های هیچ‌کدام از خواننده‌های آن دوران، مثل طاهرزاده یا ادیب یا جناب اصفهانی(این حالات (دل‌ای دل‌ای‌ها و امان امان‌ها) دیگر شنیده نمی‌شود. همچنین در صفحات پولیفون، تاج هنوز شناخت عمیقی نسبت به شعر ندارد.

۱۱ یاد نظر گرفتن این واقعیت که در دوره دوم ضبط صفحات، سبک آوازه‌ای تاج عمیق‌تر و پخته‌تر شده، می‌توان گفت تاج، در واقعیت تأثیر چه هنرمندی توانسته به این بلوغ هنری برسد؟

پختگی زیادی درآوازش می‌رسد. ولی تاج از همان ابتدا در تلاش بوده تا به فرم مشخصی درآواز برسد. برای همین تاج در این دوره به تنوعی در کارش دست پیدا می‌کند و به همین خاطر به نظر من بهترین دوره‌های آوازی تاج در همین دوران شکل گرفته‌است.

۱۱ این شیوه دگلماسیون آوازی تاج که بیشتر در آثار متاخرش شنیده می‌شود از چه دوره‌ای شکل می‌گیرد؟

به نظر من این شیوه از سال ۱۳۱۲ تقریباً شکل گرفته، چرا که تاج این قطعه‌ها را در صفحه همایون به‌خوبی اجرا می‌کند. (در اینجا نوبد نوروژی این بخش را به شیوه آوازی تاج اجرا می‌کند و قطعی‌ها را نشان می‌دهد).

۱۱ پس از شنیدن این آلبوم و بررسی‌هایی که صورت گرفت، شما جایگاه آواز تاج را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به نظر من، ما تازه رسیده‌ایم سر خط. در حال حاضر در آغازه هستیم و الان تا حدی می‌توانیم زندگی هنری تاج را به دوره‌های مشخصی تقسیم‌بندی کنیم.

۱۱ با وجود این، زندگی هنری تاج را به چند دوره می‌توان تقسیم‌بندی کرد؟

به نظر من به سه دوره می‌توان تقسیم‌بندی کرد. دوره اول که دوره ضبط صفحات است. آثار دوره دوم همان اجراهای دوران رادیو است که بخشی از آن را درست داریم. البته مقطع اولیه آن دوران رادیو، فرستنده بوده که آثار موسیقی فقط فرستاده و پخش می‌شده و ما نمی‌توانستیم آن‌ها را ضبط کنیم. این دوران از سال ۱۳۱۸ شروع می‌شود و تاج در این مقطع آثار زیادی را اجرا کرده که مطابق آنچه گفتیم هیچ‌کدام از آثار ضبط شده تاج (از سال ۴۲ تا پایان عمرش) طی جریانی توسط یکی از دوستان هنرمند از رادیو بیرون آورده شد؛ اجرایی با همراهی حسن کسایی و علی تجویدی.

بنابراین آنچه ما تاکنون از تاج شنیدیم، عمدتاً آثار خانگی بودند که بعد از ۶ سالگی او ضبط شده‌اند. متأسفانه دوره مهمی از آوازه‌های تاج از بین رفته‌است. تاج از این لحاظ هنرمند بداقبالی بوده‌است. ما یک دوره ۳۰ ساله از آوازه‌های تاج را به دلیل نبود تکنولوژی یا برخی دیگر، لایل در دست نداریم. بنابراین ما یک تاج مقتصد داریم و یک تاج متأخر. تاج متقدم مربوط به صفحات تاج می‌شود و دوره متأخر هم همین نوا‌های خانگی ۶ سالگی به بعد تاج هستند. اما در سبک‌شناسی تاج باید بگوییم ما هنوز در قدم اول شناسایی آن هستیم. چرا که آثار متقدم تاج ناشناخته‌مانده و هنوز تحقیقاتی روی آن صورت نگرفته‌است. یاد می‌آید آقای دکتر عمومی می‌گفت: «تاج نمی‌تواند تاج را قایت با طاهرزاده باشد، چون چهارگاه و دشتی اجرا نکرده‌است.» قابل توجه است در همین صفحات پولیفون، یک اجرای ماهور یا تارعباس سروری و ن حسن کسایی با مطلع «امسال نوبهار قدم پیش‌تر گذاشت» ضبط می‌شود.

۱۱ با توجه به صحبت‌های شما، آنچه تاج در سال‌های ۱۳۱۸ تا ۱۳۴۲ خوانده موجود نیست. بنابراین با تحلیل‌هایی که صورت گرفت باید به این نتیجه تلخ برسیم که ما بهترین آثار پختگی آواز تاج را هنوز نشنیدیم.

بله! متأسفانه همین طو است و این هم شاید از بد‌شناسی این هنرمند بوده که بهترین آثار دوران پختگی آوازه‌ایش ضبط نشده‌است. اما یک مسئله مهم دیگر هم این است که تاج وارد جریان برنامه گل‌ها نشد، چرا که اگر تاج در بطن جریان برنامه گل‌ها قرار می‌گرفت ما امروز آثار قابل توجهی از او در دست داشتیم.

۱۱ شاید این مسئله به نسوع سیاست‌گذاری برنامه گل‌ها مربوط می‌شود که نگاه خاصی به موسیقی و شعر و آواز داشتند و دوران برنامه گل‌ها به نوعی دوران رومانسیسم موسیقی ایرانی است. در این دوره بیشتر از خوانندگانی استفاده می‌کردند که صدای لطیفی داشتند. از این رو صداهایی مانند تاج اصفهانی یا قیبال آذر که بیشتر صداهای قدرتی هستند، چندان تناسبی با نوع موسیقی برنامه گل‌ها نداشت.

درست است ولی در یک سری برنامه مثل «شما و رادیو» که دیگر تاج می‌توانسته حضور پیدا کند متأسفانه باز هم از او استفاده نشده‌است. همچنین یک نکته تلخ دیگر در مورد تاج این است که آوازه‌ای ضبط‌شده رادیویی او در اصفهان از سال ۴۲ تا پایان عمرش، از جمله آثاری است که متأسفانه وجود ندارد. من خودم چند سال پیش با مسئول آرشیو رادیو (دوره اول انقلاب) مصاحبه‌ای کردم که ایشان در آن مصاحبه به من گفت: «در آن دوره به ما دستور دادند که این آرشیوها را نابود کنیم و ما هم این ریل‌ها را سوار یک نیسان آبی کردیم و روی یک سری از این‌ها د

صدا و سیما نفت ریختیم و آن‌ها را سوزاندیم.»

در آثاری که در آن دوره از بین رفته حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ آواز هم از تاج بوده که بالغ بر ۳۰ تا ۴۰ اثر آن با حسین یآوری بوده‌است. همچنین آثار دیگری با هنرمندانی همچون اکبرخان نوروژی، عباس سروری، غلامرضا سارنج، حسن کسایی و ... وجود داشته‌است. این‌ها در واقع آثاری بودند که در اصفهان از سال ۱۳۴۲ تا موقعی که تاج در رادیو بوده، ضبط شده‌است. چون در آن مقطع، تاج ریاست رادیو اصفهان را بر عهده داشته و هر هفته برنامه‌ای اجرا می‌کرده‌است. در این رابطه من نقل قولی را از آقای کسایی ذکر می‌کنم که می‌گفتند: «خیلی مواقع که تهران از ما برنامه می‌خواست، چون من و آقای تاج در اصفهان بودیم، در همین اصفهان برنامه را ضبط می‌کردیم و به تهران می‌فرستادیم.» همچنین برخی از آثار ضبط شده تاج (از سال ۴۲ تا پایان عمرش) طی جریانی توسط یکی از دوستان هنرمند از رادیو بیرون آورده شد؛ اجرایی با همراهی حسن کسایی و علی تجویدی.

بنابراین آنچه ما تاکنون از تاج شنیدیم، عمدتاً آثار خانگی بودند که بعد از ۶ سالگی او ضبط شده‌اند. متأسفانه دوره مهمی از آوازه‌های تاج از بین رفته‌است. تاج از این لحاظ هنرمند بداقبالی بوده‌است. ما یک دوره ۳۰ ساله از آوازه‌های تاج را به دلیل نبود تکنولوژی یا برخی دیگر، لایل در دست نداریم. بنابراین ما یک تاج مقتصد داریم و یک تاج متأخر. تاج متقدم مربوط به صفحات تاج می‌شود و دوره متأخر هم همین نوا‌های خانگی ۶ سالگی به بعد تاج هستند. اما در سبک‌شناسی تاج باید بگوییم ما هنوز در قدم اول شناسایی آن هستیم. چرا که آثار متقدم تاج ناشناخته‌مانده و هنوز تحقیقاتی روی آن صورت نگرفته‌است. یاد می‌آید آقای دکتر عمومی می‌گفت: «تاج نمی‌تواند تاج را قایت با طاهرزاده باشد، چون چهارگاه و دشتی اجرا نکرده‌است.» قابل توجه است در همین صفحات پولیفون، یک اجرای ماهور یا تارعباس سروری و وجود دارد.

۱۱ دستگاه‌ها و راست پنجگاه چی؟

از تاج اصفهانی دو آواز در دستگاه نواباقی مانده‌است. یکی در ضبط صفحه‌های گرامافون که تحت عنوان «شاه خطایی» در آن زمان منتشر شد و تاج قبل از اجرای گوشه شاه خطایی، درآمد نوا را اجرا کرده‌است. دیگر اجرای نوا آوازی است که تاج با همراهی نلی حسن کسایی در رادیو با مطلع «خازار تعلق کشیده دمان باش» به یادگار گذاشته‌است. نمونه‌های دیگری که تاج در آن به تفصیل دستگاه نوا را خوانده باشد، پیدا نکردم یا اگر هم باشد بیشتر آوازه‌ایی است که یک بیت در درآمد نوا خوانده شده و باقی‌ی آواز در گوشه‌ها و مدهای دستگاه شور خود رانمایان می‌کند و در واقع به صورت مستقل به آواز نوا نپرداخته‌است. در مورد دستگاه راست پنجگاه تا آنجا که مطلع هستم، اثری از تاج موجود نیست و همین مسئله باعث سوء تفاهم‌های زیادی شده‌است؛ به این صورت که اصفهانی‌ها دستگاه راست پنجگاه را به رسمیت نمی‌شناسند. من سال‌ها پیش این مسئله را از آقای شاهزیدی جویا شدم و ایشان هم تأیید کرد که اگرچه استاد تاج به تمام رموز راست پنجگاه آشنا بودند، اما این دستگاه را بخشی از ماهور می‌دانستند.

۱۱ البته در اینجا من باید این توضیح تکمیلی را بدهم: این تصور که می‌گویند دستگاه‌های نوا و راست پنجگاه ریشه‌ای در شهر اصفهان ندارد، اصلاً درست نیست. برعکس اگر ما به روایت‌های ردیف مرحوم میرزا علی قاری و مرحوم عباس کاظمی مراجعه کنیم، متوجه می‌شویم در مکتب اصفهان این دو دستگاه چقدر گسترده و متنوع و غنی است. طری‌ای گفت و گو در مورد آثار آوازی تاج صحبت‌های مختلفی را مطرح کردیم. شما در میان صفحات آوازی تاج، بهترین صفحه را کدام می‌پند؟

صفحه بیات اصفهان که با تار «آشود» همراه و مطلعش «تا به امروز مراد رسخن این سوز نبود» است، به نظر من یکی از بهترین آثار تاج به حساب می‌آید. اما اینکه می‌گویید بهترین آثار، باید ببینیم براساس چه مبنایی می‌خواهیم آن را بسنجیم؟ اگر بخواهیم بهترین آثار تاج را از نظر گستره صوتی بسنجیم، بیشترین محدوده صوتی را در همین صفحه بیات اصفهان می‌توانیم مشاهده کنیم. تاج در این صفحه تا نت دو بالای حامل را خوانده‌است. این در حالی است که همایون مشهور را تا سی بمل خوانده بود.

۱۱ آیا سرعت صفحات تاج طبیعی است یا مانند اکثر صفحات دور تند دارد؟

من سرعت این صفحات را تغییر دادم. در واقع دور صفحه را از دور تند به دور طبیعی برگرداندم. زمانی برخی هنرمندان می‌گفتند این تحریرهای تاج را هیچ آوازخوانی نمی‌تواند اجرا کند. بعد ما آن‌ها را بررسی کردیم، متوجه شدیم دور صفحات تند شده و به خاطر همین دور تند، خیلی‌ها تصور می‌کردند این تحریرها متمایز و غیر قابل اجرا برای دیگر خواننده‌هاست. اگر ما سونوریته را بشناسیم، متوجه می‌شویم که در این صفحات چقدر تند شده‌است. راه حل دیگری که در این زمینه داریم این است که مثلاً آقای مرحوم محمد طاهرپور آوازی خوانده‌است که برای نوازنده ویولن؛ سه‌گاه لا کرن، می‌کزن و فارسی مناسب است. بعد مطابق آنچه در نوار می‌شنویم می‌بینیم کوک آن، اصلاً کوکی است که نوازنده ویولن نمی‌تواند آن را اجرا کند. ولی متأسفانه خیلی‌ها همین اثر را می‌شنوند و می‌گویند آقای طاهرپور عجب تحریری رده‌است! بعد من در تبدیلی که داشتم، نیم‌پرده کوک را پایین آوردم و تازه متوجه شدم این کوک درست ویولن است و همین‌طور می‌بینم با این تبدیل، چقدر صدا و تحریرهای آقای طاهرپور طبیعی شد. بنابراین این‌ها را ما در نرم‌افزار تغییر کوک دادیم. مبنای ما هم این بوده که صفحات مختلف را چک می‌کردیم و می‌دیدیم کدام صفحه طبیعی‌تر است و کدام به کوک‌های معمول نزدیک‌تر است. ما این همه صفحه از آقای تاج شنیدیم باید ببینیم کدام به صدای طبیعی آقای تاج نزدیک‌تر است؟ بنابراین خیلی از این صفحات که در نوا‌ها ضبط شده و سال‌ها شنیده می‌شده اکثر طبیعی نبوده‌اند. به این معنی که در آن‌ها آن قدر تند بوده که در بعضی نوا‌ها کوک آواز همایون مشهور تاج، تا یک پرده بالاتر رفته‌است! و طبیعی است ما مثل مسلسل، صدای تحریر می‌شویم. در صورتی که اجرای طبیعی آن اینگونه نبوده‌است. بنابراین من معتقدم ما تاج را باید از اول بشناسیم.

۱۱ دوره سوم صفحات تاج به صفحات حلب مربوط می‌شود. در آلبومی که به همت شما منتشر شد نام هنرمندان نوازنده ذکر شده که در این میان برخی نام‌ها مثل سامی ملاح، آشود یا موسیو هایک عمدتاً اسامی هستند که ما آنها را کمتر شنیدیم. چه اطلاعاتی از این نوازنده‌ها داریم؟

انتخاب نوازنده‌ها در آن دوره گاهی به این صورت بوده که کمپانی هزینه سفر همه هنرمند‌ها را نداشته‌است. از این رو، کمپانی می‌آمده مثلاً دو تا نوازنده از ایران و دو تا نوازنده هم از همان نقطه انتخاب می‌کرده‌است و این‌ها به هم همراه می‌شدند و کاری را ضبط می‌کردند. برای همین سامی ملاح (نوازنده عود) خودش نوازنده متولد حلب بوده‌است.

آشود و موسیو هایک (هایگو) هم ارمنی بودند. هایک که کمانچه و ویولن می‌زده و تاج با این‌ها همراه می‌شده‌است.

جالب است بگوییم که در بعضی صفحات، صدای ساز این‌ها شنیده نمی‌شود! مثلاً در جایی می‌بینیم اسم هایک هست، ولی صدای کمانچه یا ویولنش در صفحه شنیده نمی‌شود! به همین خاطر گاهی این‌ها را اشتباه می‌نوشتند.

افتتاح شعبه انجمن خوشنویسان اصفهان در فرهنگسرای کوثر

معاونت فرهنگی-اجتماعی شهرداری منطقه ۱۵ در راستای هدایت ظرفیت‌های فرهنگی و هنری شهر اصفهان به منطقه خوراسگان و با همکاری انجمن خوشنویسان اصفهان یک شعبه از این انجمن را در فرهنگسرای کوثر افتتاح کرد.
دراین آیین، تفاهم‌نامه‌ای برای برگزاری کلاس‌های انجمن خوشنویسان و گسترش همکاری‌های این انجمن با شهرداری منطقه ۱۵ مابین مسعود قاسمی، مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان و استاد علی فرزانه، رئیس انجمن خوشنویسان اصفهان بسته شد.
مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان با بیان اینکه شهر آماده فعالیت‌های هنرمندان است، گفت: اگر بنا باشد اتفاق مناسب و پایداری در سطح شهر رخ دهد، باید با مشارکت مردم که هنرمندان هم از جزئی از آن‌ها هستند، محقق می‌شود.
مسعود قاسمی افزود: حضور و مساعدت شهرداری‌ها به‌عنوان ارگان‌های تسهیلگر برای فراهم کردن زیرساخت‌ها و امکانات بیشتر برای هنرمندان بسیار حائز اهمیت است. او ادامه داد: شهرداری‌ها می‌توانند جایگاه و اصالت هنر و هنرمندان شهر را به مردم و به خصوص نسل جوان نشان دهند و باعث افزایش بازدهی کار و هنر هنرمندان و پیش‌کسوتان شوند که این موضوع از اهمیت قابل توجهی برخوردار است.
مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان با اشاره به قدمت و اصالت هنر خوشنویسی در ایران، تصریح کرد: هنر خوشنویسی را می‌توان شاخص‌ترین هنر ایرانی اسلامی دانست؛ چرا که حاصل تلاش و ذوق لطیف انسان‌هایی بوده است که با به‌کارگیری آن در زمینه‌های قرآنی، اسلامی و... به آن اعتبار بخشیده و رونق داده‌اند.
دردادامه این آیین، استاد علی فرزانه، رئیس انجمن خوشنویسان اصفهان، با اشاره به وجود مشاهیر هنر خوشنویسی در تاریخ منطقه خوراسگان از جمله محمد باقر خوراسگانی، میر محمد نصیر خوراسگانی، میرزا کاظم خوراسگانی و... گفت: خوشنویسی، هنر ریشه‌داری در منطقه ۱۵ است و فرصت به وجود آمده در ادامه همان جریان ریشه دار و بستری برای پدید آمدن چهره‌های ماندگار در آینده است. در حاشیه این نمایشگاه، آثار برخی از اساتید خوشنویسی اصفهان نیز در نگارخانه فرهنگسرای کوثر افتتاح شد. این نمایشگاه طبق دستورالعمل‌های ستاد مقابله با کرونای استان اصفهان تا پایان آذر دیار است و علاقه‌مندان می‌توانند از آن بازدید کنند.

اجرای طرح اصلاح شبکه آب‌رسانی و توسعه آبیاری ناژوان

مدیر طرح سامان دهی ناژوان از اجرای طرح اصلاح شبکه آب‌رسانی و توسعه آبیاری تحت فشار مجموعه ناژوان خبر داد و گفت: این طرح که با هدف اصلاح الگوی مصرف در حوزه مصرف آب اجرایی‌شود، بیش از ۸ هزار مترمربع از پارک جنگلی وفضای سبز را پوشش می‌دهد که از این میزان ۷۰ درصد آن اجرا شده و مابقی آن تا پایان سال تکمیل می‌شود.
سید رسول هاشمیان افزود: کاهش چشمگیر ذخایر آبی منطقه مرکز کشور و خشک‌سالی زاینده‌رود ضرورت اجرای این طرح را دوچندان کرده است. او اضافه کرد: طی یک سال گذشته بیش از ۱۷۶ هزار اصله درخت و درختچه به ظرفیت ناژوان یا همان ریه شهر اصفهان افزوده شده است.
مدیر طرح سامان دهی ناژوان با اشاره به اینکه آنچه در طرح کاشت درختان جدید مد نظر است، کاشته‌گونه‌های مقاوم به کم‌آبی و خشک‌سالی است، تصریح کرد: چنارها و بیدهای ناژوان هویت و اصالتی چندصدساله دارند که با اتمام و وجود باید از آن‌ها حفاظت و حراست کرد. همچنین چنار مرتضی‌علی نماد هویت محله دستگرد و ساج سبز منطقه ناژوان بود که متأسفانه با چند دوره خشک‌سالی اصفهان روبه‌رو شد. هاشمیان از شهروندان درخواست کرد از روشن کردن آتش در محدوده فضای سبز ناژوان خودداری کنند.

متصدیان ایستگاه‌های بازیافت باید از لوازم حفاظت فردی در برابر کرونا استفاده کنند

معاون اجرایی سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان با اشاره به اجباری شدن استفاده از لوازم بهداشتی و حفاظت فردی بیشتر قفه در ایستگاه‌های بازیافت، اظهار کرد: با توجه به ارتباط مستقیم و چهره‌به‌چهره متصدیان ایستگاه‌های بازیافت با شهروندان و عدم امکان تعطیلی خدمات این ایستگاه‌ها، به منظور حفظ سلامت شهروندان و جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، علاوه بر ضرورت استفاده از ماسک و دستکش، استفاده از شیلد محافظتی هم برای متصدیان ایستگاه‌های بازیافت اجباری شد.
محمد بدیعی افزود: از همان ابتدای شیوع این بیماری، تمهیدات لازم برای کنترل بهداشتی ایستگاه‌های بازیافت آغاز شده و هم‌اکنون نیز این اقدامات با شدت بیشتری دنبال می‌شود و بر همین اساس به‌صورت یک روز در میان ایستگاه‌های بازیافت سطح شهر ضد عفونی می‌شوند و برنامه ریزی شده تا به منظور جلوگیری از آلودگی پسماند در ایستگاه‌ها و همچنین پیشگیری از پراکندگی آلودگی، روزانه همه ایستگاه‌ها از پسماند‌های خشک تخلیه شود. او تصریح کرد: رانندگان و کارگران جمع‌آوری پسماند خشک نیز علاوه بر آن‌که به‌طور مستمر از ماسک و دستکش استفاده می‌کنند، نسبت به ضد عفونی خودروها هم اقدام می‌کنند تا از انتقال ویروس جلوگیری شود.
معاون اجرایی سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان گفت: با توجه به الزام اجرای همه تمهیدات بهداشتی در فرایند جمع‌آوری پسماند، شهروندان به‌عنوان گروه مخاطب نیز باید این موارد را رعایت کنند تا شاهد انتقال ویروس از این طریق نباشیم؛ بنابراین استفاده از ماسک و دستکش هنگام مراجعه به ایستگاه‌های بازیافت، ضد عفونی دست‌ها پس از هر بار مراجعه، قراردادن جزه و ویژه پسماند‌های خشک در جعبه‌ایمن، ترپختن ماسک و دستکش در پسماند‌های خشک و رعایت مواردی از این دست می‌تواند تا حد زیادی شهروندان و عوامل جمع‌آوری و پردازش پسماند‌های خشک را از سرایت بیماری کووید ۱۹ مصون دارد.

صفحه‌ان زیبا

مدیریت شهری

تسهیل تردد آن‌ها توضیحاتی ارائه داد.
قدرت‌اله نوروزی به روند مناسب‌سازی و پیاده‌رو سازی معابر شهر از جمله محور چهارباغ برای افراد دارای معلولیت اشاره کرد و خبر داد که ضوابط ساخت وساز ساختمان‌های مسکونی و تجاری در حال احداث به نحوی است که برای تردد افراد دارای معلولیت مناسب باشد.
به گفته او، در شهرداری ستاد مناسب‌سازی فضاهای شهری با هدف اجرای صحیح قوانین تشکیل شده تا نیازسنجی، سیاست‌گذاری و اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها انجام شود. او با تأکید بر قابلیت اصفهان برای تبدیل به شهری که مناسب حضور افراد دارای معلولیت در خود باشد، شهرداری را موظف به پیگیری این موضوع با جدیت و تعصب کامل دانست تا منجر به تحقق حقوق شهروندی در اصفهان شود.
شهردار اصفهان از جمله اقدامات شهرداری برای ارائه خدمات ویژه به افراد دارای معلولیت را ارائه کارت‌بلیت‌های دو سرفه رایگان و نصب آسانسور در تعدادی از ایستگاه‌های خط یک مترو ویژه افراد توان‌خواه دانست و خبر داد که به‌زودی این امکان در تمام ایستگاه‌های مترو فراهم می‌شود.

مناسب‌سازی ۶۰ درصد از معابر شهر برای تردد افراد دارای معلولیت
به گفته او، فراهم شدن امکان استفاده از پله‌های برقی برای افراد دارای معلولیت و نابینایان در ایستگاه‌های مترو و ورود ۸۰ دستگاه اتوبوس مجهز به

جک مکانیکی و رمپ ویژه معلولان به ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهر از دیگر اقدامات شهرداری در این زمینه است.
نوروزی با بیان اینکه مدیرکل بهزیستی استان اصفهان ۶۰ درصد از معابر شهر را برای تردد معلولان مناسب دانسته، گفت: «با این حال تلاش شهرداری برای مناسب‌سازی ۱۰۰ درصد معابر شهر است». او اضافه کرد: برگزاری نشست‌ها با حضور ۱۸ انجمن فعال در حوزه افراد دارای معلولیت با هدف بررسی دغدغه‌ها و مشکلات این قشر منجر به این شد تا تصمیماتی مطابق با منطق واقع‌گرایانه گرفته شود.
چنان‌که به تازگی تعدادی مترجم برای ترجمه سخنان افراد ناشنوا به کارمندان هنگام مراجعه به شهرداری به کار گرفته شده‌اند.
«شهردار اصفهان در ادامه، ضمن گرامی‌داشت ۱۶ آذر روز دانشجو گفت: «این روز یادآور خواسته بحق استقلال‌طلبی و آزادی‌خواهی دانشجویان در همه دوران‌هاست و این مسئله تنها مربوط به سال ۱۳۳۲ که سه نفر از دانشجویان به شهادت رسیدند، نیست.»

اتصال کمربند شمالی شهر به رینگ چهارم

مروری بر وضعیت پروژه رینگ چهارم، دیگر موضوعی بود که قدرت‌اله نوروزی به پرسش‌های شهروندان درخصوص آن پاسخ داد. او بر نقش مهم اتصال کمربند شمالی به رینگ چهارم برای کاهش معضلات تردد و ترافیک در شرق اصفهان تأکید

کرد و گفت: «شهرداری به این منظور به ۳۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای آزادسازی بخشی از رینگ در منطقه ۱۵ نیاز دارد، چنان‌که اعتباری برای کمربند شمالی شهر اصفهان در بودجه سال آینده تخصیص یافته است.»
شهردار اصفهان درباره روند سامان‌دهی خیابان رویان در منطقه ۱۵ که پژوهشکده رویان در آن واقع شده است، توضیح داد که شهرداری فقط موظف به حفظ و نگهداری از این خیابان بوده و سامان‌دهی و جاده‌سازی آن در حوزه اختیارات اداره کل راه و شهرسازی است.
نوروزی با بیان اینکه اتصال پل‌های آفتاب و شهید سلیمانی به یکدیگر تا پایان سال انجام می‌شود، افزود: «هفت کیلومتر مسیر رینگ در منطقه ۱۵ قرار دارد که مسائل مربوط به پنج و نیم کیلومتر آن حل شده و مابقی به زودی برطرف خواهد شد.»
شهردار اصفهان در پاسخ به پرسش یکی از شهروندان درباره روند آزادسازی ادامه خیابان سرداباقری در منطقه ۱۵ بیان کرد: «در منطقه ۱۵ بخش عمده‌ای از بودجه، صرف ساخت پروژه مجموعه پل‌ها و تقاطع غیر همسطح شهید سلیمانی شده است. از سوی دیگر آزادسازی ادامه خیابان سرداباقری با توجه به وسعت پنج هزار متری آزادسازی نیاز به اعتباری بالغ بر ۶۰ میلیارد تومان دارد. شهرداری باید ۲۰ خانه را در این مسیر آزادسازی کند که این مسئله نیازمند همکاری شورای معتمدان محله برای ترغیب مردم به آزادسازی است.

قدرت‌اله نوروزی، شهردار اصفهان، در برنامه «شهر پرسشگر، شهردار پاسخگو» به پرسش‌های مردم پاسخ داد و اقدامات مجموعه بزرگ شهرداری درخصوص موضوع‌های مختلف شهری را برای آن‌ها تشریح کرد.

اتصال کمربند شمالی شهر به رینگ چهارم

نوروزی: برای کمربند شمالی، در بودجه سال آینده اعتباراتی پیش‌بینی شده است

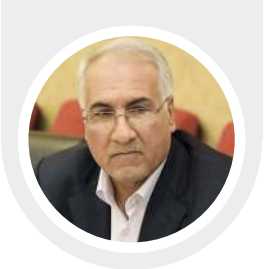
اولویت‌بندی احداث خیابان سردار باقری یا خیابان رویان در منطقه ۱۵ از دیگر مسائل قابل توجه در این زمینه است که باید در بررسی بودجه امسال مورد توجه قرار گیرد.

ساخت دوربرگردان پل زندان تا کمتر از شش ماه دیگر

از شش ماه دیگر خبر دیگری بود

قدرت‌اله نوروزی

در منطقه ۱۵ بخش عمده‌ای از بودجه، صرف ساخت پروژه مجموعه پل‌ها و تقاطع غیر همسطح شهید سلیمانی شده است

او درباره روند خیابان‌سازی از سوی

این میدان به طرف گردنه زینل و

شهرک زاینده‌رود هم اظهار کرد:

«خیابانی که به گردنه زینل منتهی

می‌شود از طریق ماده ۹ آزادسازی شده

و به‌زودی ساخت آن تکمیل

می‌شود و خیابانی هم که به شهرک

زاینده‌رود می‌رسد، در حال آزادسازی

است.»

که شهردار اصفهان در این برنامه اعلام کرد و گفت: «دوربرگردان پل زندان از سوی سازمان عمران در حال تجهیز کارگاه برای ساخت است و تا کمتر از شش ماه دیگر ساخته می‌شود.»

نوروزی در ادامه درباره تعریض پل زندان در منطقه ۱۳ تصریح کرد: «این پل عرض کمی دارد و برای دورزدن خودروهایی مانند اتوبوس مناسب نیست. به همین دلیل از یک سال گذشته تعریض این پل در دستور کار منطقه ۱۳ و معاونت حمل‌ونقل و ترافیک قرار گرفته است.» او با بیان اینکه ممکن است برخی تصمیم‌ها نا رضایتی‌هایی به دنبال داشته باشد، تأکید کرد: «شهرداری درصدد رفع این نارضایتی‌ها برآمده و به همین سبب این طرح مجدداً مورد بررسی قرار گرفته، چنان‌که امسال احداث دوربرگردان به موازات بدنه شرقی تصویب و برای آن اعتبار لحاظ شده است.»

شهردار اصفهان، احداث ادامه خیابان زاهد در منطقه یک را برطرف‌کننده مشکلات ترافیکی در بخش مرکزی شهر دانست و گفت: «این خیابان با منطقه ۸ پیوند دارد و اگر آزادسازی آن تکمیل شود، با ساخت خیابان یکی از مشکلات ترافیکی در بخش مرکزی شهر رفع می‌شود. به همین منظور سعی می‌شود در بودجه سال ۱۴۰۰ منطقه یک، بودجه‌ای برای تکمیل این طرح لحاظ شود.»

نوروزی درباره روند ساخت ایستگاه‌های مترو در منطقه یک گفت: «بخشی از ایستگاه‌های متروی خط دوم در منطقه یک در حال ساخت است که بودجه و وقت زیادی از شهرداری این منطقه گرفته؛ اما تکمیل سایر طرح‌ها نیز در دستور کار منطقه است.»

ساخت خیابان‌های منتهی به میدان شهدای هسته‌ای در منطقه ۴ موضوع دیگری بود که شهردار اصفهان در این برنامه درباره آن توضیحاتی را به شهروندان ارائه داد.
نوروزی گفت: «از حدود ۲۰ سال قبل قرار بود میدان پینارت یا شهدای هسته‌ای در این منطقه ساخته شود که با تلاش‌هایی که در این دوره مدیریت شهری صورت گرفت، این پروژه در حال ساخت است.»

او درباره روند خیابان‌سازی از سوی این میدان به طرف گردنه زینل و شهرک زاینده‌رود هم اظهار کرد: «خیابانی که به گردنه زینل منتهی می‌شود از طریق ماده ۹ آزادسازی شده و به‌زودی ساخت آن تکمیل می‌شود و خیابانی هم که به شهرک زاینده‌رود می‌رسد، در حال آزادسازی است.»

۵۰ میلیارد تومان پروژه آماده افتتاح در منطقه ۱۰

حمید شهبازی، مدیر منطقه ۱۰ شهرداری اصفهان: در نوزدهمین برنامه «هر یکشنبه یک افتتاح» شهرداری اصفهان، پروژه‌های عمرانی خدماتی منطقه ۱۰ با هزینه‌ای بالغ بر ۵۰۰ میلیارد ریال، بدون حضور شهروندان و به‌صورت غیرحضوریی به بهره‌برداری می‌رسد. افتتاح پارکینگ طبقاتی بیمارستان عسگریه یکی از آن‌هاست که به‌صورت مشارکتی با بیمارستان عسگریه احداث شده است. ظرفیت این پارکینگ ۲۳۰ خودرو تخمین زده می‌شود و هزینه احداث و آزادسازی این پروژه ۲۰ میلیارد تومان است. احداث خیابان مصله به طول ۲۷۰ متر و عرض ۲۴ متر با هزینه ۲۰ میلیارد تومان، احداث کلکتور شرقی غربی و مخزن آب ۱۰۰۰ مترمکعبی از دیگر پروژه‌های آماده افتتاح این منطقه است. سامان دهی پارک پروین و پیاده‌رو سازی خیابان صبا‌ی و خیابان پروین از پروژه‌های آماده افتتاح در این منطقه است.

رضا اخوان، مدیر منطقه ۴ شهرداری اصفهان: حریم مادی چشمه باقرخان به تدریج آزادسازی می‌شود. حدود دو هزار و ۳۰۰ متر از مادی چشمه باقرخان در منطقه ۴، یک کیلومتر مرز مشترک با منطقه ۱۵ و یک هزار و ۸۰۰ متر از طول آن در منطقه ۳ قرار گرفته است. انجام آزادسازی‌های این محدوده نیاز به منابع مالی سنگین دارد و جزو پروژه‌های اولویت‌دار منطقه نیست. برای نگهداری وضع موجود مادی چشمه باقرخان، سالانه در مناطق ۳ و ۴ هزینه زیادی می‌شود و شرایط بدنه‌سازی و عمق مادی بسیار متفاوت‌تر از سایر مادی‌های شهر است. مسیر این چشمه از کنار بازارچه حاج آقا شجاع در خیابان استاد همایی آغاز شده و پس از یکی شدن با چشمه باقلعه و عبور از خیابان‌های گلزار، بزرگمهر، بزرگراه شهید صیاد شیرازی و خیابان همدانیان به سوی کردآباد، خوراسگان و خاتون‌آباد ادامه مسیر می‌دهد.

معاون عمران شهری شهردار اصفهان: در آذر امسال بیش از ۱۱۸ میلیارد

ایرج مظفر، معاون عمران شهری شهردار اصفهان: در آذر امسال بیش از ۱۱۸ میلیارد تومان پروژه خیابان‌سازی و ۳۲ میلیارد تومان پروژه پیاده‌رو سازی در مناطق شهری اصفهان فعال است. از آن جمله این پروژه‌ها می‌توان به سامان‌دهی گذر میرعماد، پیاده‌رو سازی ضلع غربی خیابان چهارباغ خواجه و پیاده‌رو سازی محور میان خیابان چهارباغ عباسی در منطقه ۳ شهرداری اشاره کرد. سامان‌دهی و پیاده‌روی مجاور رودخانه پارک‌های ملت و سعدی، احداث باند دوم بلوار نظام سیاهان شهر، احداث خیابان کمکی ارتش در منطقه ۵، پیاده‌رو سازی خیابان ملاصنادر در منطقه شش، احداث خیابان شهید ترک‌لانی حداقل بزرگراه خرازی تا خیابان شهید حجازی و احداث ورودی خیابان کوهانستان در منطقه ۹ از دیگر پروژه‌های در حال اجرا به‌شمار می‌رود. همچنین احداث پروژه‌های دیگر در مناطق مختلف شهرداری در دستور کار قرار دارد.

گسترش و اصلاح زیرساخت‌های مواصلاتی درون شهری اصفهان

حمایت طلایی

تفاهم نامه حمایت باشگاه سپاهان از فرزانه فصیحی منعقد شد

مهری مصور
دبیر سروس ورزش

تفاهم نامه حمایت باشگاه فولاد مبارکه سپاهان از فرزانه فصیحی، دوندۀ ملی پوش اصفهانی، منعقد شد که بر اساس آن هزینه آماده سازی و حضور در کمپ های مطرح برای حضور پرفرمدتر فصیحی در مسابقات جهانی چین، توسط باشگاه اصفهانی تقبیل خواهد شد. در مراسم امضای این تفاهم نامه که با حضور مسئولان هیئت دوومیدانی و خانواده فصیحی در محل باشگاه سپاهان برگزار شد، مدیرعامل این باشگاه به مقام شامخ شهدای گران قدر به ویژه شهید فخری زاده ادای احترام کرد.

محمدرضا ساکت به دیدار جمعی از ورزشکاران یا رهبر انقلاب اشاره کرد و گفت: ایشان در این دیدار فرمودند افتخار آفرینی زنان و دختران شایسته مسلمان ایرانی بر بلندای سکوهای افتخار جهانی به طور ویژه، شایسته تقدیر است و این موضوع مبنای رویکرد باشگاه سپاهان از ورزش بانوان قرار گرفته است.

او با بیان اینکه هدف والای باشگاه سپاهان پاسداشت رویکردهای فرهنگی بوده و افتخار آفرینی ورزشکاران زن با پوشش اسلامی در رویدادهای بین المللی، مایه افتخار است، تأکید کرد: توجه به مسئولیت های اجتماعی، پاسداشت اهداف ارزش ها

و رویکردهای فرهنگی، ضمن پرداختن به فعالیت های ورزشی، هدف غایی باشگاه سپاهان در راستای اهداف شرکت فولاد مبارکه است.

ساکت با ابراز خرسندی بابت حمایت نماینده بانوی ایران در مسابقات جهانی دوومیدانی و با تأکید بر این نکته که این تصمیم با موافقت جمعی اعضای هیئت مدیره اتخاذ شده است، اظهار امیدواری کرد شاهد درخشش فرزانه فصیحی و دیگر قهرمانان ملی بر بلندای سکوهای جهانی باشیم.

مدیرعامل باشگاه سپاهان به رویکرد حمایتی باشگاه در قبال رشته های ورزشی بانوان اشاره کرد و گفت: حدود ۷۳ تیم ورزشی و بیش از ۱۷۰۰ ورزشکار زیرمجموعه باشگاه سپاهان هستند و تلاش بر این بوده که در تمام رشته های ورزشی آقایان، در بخش بانوان نیز فعالیت داشته باشیم.

او به فعالیت تیم های دوومیدانی باشگاه سپاهان در دهه هشتاد اشاره داشت که بعدها در جریان تغییرات مدیریتی در باشگاه به تعطیلی کشیده شد. ساکت با اشاره به این اتفاق مدعی شد در یک دهه اخیر ورزش دوومیدانی در استان اصفهان، دچار نوعی رکود شده بود؛ اما دو سال قبل به همت محمدرضا برکت، رئیس هیئت دوومیدانی استان و با حمایت عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد، رشته دوومیدانی به زیرمجموعه باشگاه سپاهان وارد و در فصل اخیر موفق به کسب قهرمانی در لیگ برتر شد.

این مدیر ورزشی به سابقه ریاستش در هیئت فوتبال استان در دهه ۷۰ نیز اشاره کرد و خطاب به رؤسای هیئت های ورزشی اصفهان گفت: باشگاه ها در حد توان خود، بارامور اجرایی رشته های ورزشی را به دوش می کشند؛ اما در نهایت این هیئت های ورزشی هستند که در موفقیت و بالندگی یک ورزش نقش اصلی را دارند و امیدوارم هیئت ها صرفا هیئت مدیره اتخاذ شده است، اظهار امیدواری کرد شاهد درخشش فرزانه و رئیس راهبری ورزش های مختلف باشند.

* برکت: درخواست ایجاد آکادمی استعدادیابی دوومیدانی سپاهان

رئیس هیئت دوومیدانی استان اصفهان نیز در ابتدای صحبت هایش به دیدار با مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اشاره کرد و گفت: زمانی که با مهندس عظیمیان دیدار داشتم، تصویری کردم کار دشواری برای مجاب کردن او جهت پیشنهاد استقلال کرده و دستور تشکیل تیم و ورود باشگاه سپاهان به لیگ برتر دوومیدانی را صادر کردند که جای تقدیر و تشکر دارد.

محمدرضا برکت، با تشکر از مسعود تاش، مدیرعامل وقت باشگاه سپاهان که حمایت از رشته دوومیدانی در زمان او انجام شد، یادآور شد: با ورود باشگاه فولاد مبارکه سپاهان به عنوان نماینده استان اصفهان در لیگ برتر دوومیدانی در دو بخش آقایان و بانوان در دهه های مختلف سنی، در دو فصل، هشت جام

کسب کردیم. به گفته او، بر اساس شاخص ارزیابی فدراسیون دوومیدانی، هیئت استان اصفهان سال گذشته رتبه دوم کشوری را به خود اختصاص داد و امسال نیز در شش ماه نخست سال، به عنوان هیئت برتر معرفی شده است.

برکت برای فرزانه فصیحی، تنها نماینده بانوی ایران در مسابقات جهانی دوومیدانی آزوی موفقیت کرد و گفت: برای هیئت دوومیدانی استان بسی مایه افتخار است که فرزانه فصیحی با پوشش اسلامی، پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران را بر بلندای افتخار جهان به اهتزاز آورد و برای این ورزشکار شایسته در رویدادهای پیش رو آرزوی موفقیت و سربلندی داریم.

رئیس هیئت دوومیدانی استان اصفهان خواستار توجه و حمایت بیشتر از رشته دوومیدانی شد و تأکید کرد: در حق رشته دوومیدانی ظلم شده و آن طور که انتظار می رود، به آن توجه نمی شود. استعداد های بسیار درخشانی در رشته دوومیدانی در گوشه و کنار استان نهفته است که اگر به آن ها بها داده شود، می توانند آینده درخشانی در این رشته داشته باشند.

برکت خطاب به مدیرعامل باشگاه سپاهان، خواستار ایجاد آکادمی استعدادیابی دوومیدانی باشگاه سپاهان به منظور ایجاد تحول در این رشته شد که محمدرضا ساکت نیز در این خصوص بیان داشت: باتوجه به تأکید های آقای

صحف ان زیبا

* ورزش *

* فخرزاده: نهادینه شدن ورزش در جامعه ایرانی

کریم فخرزاده، دیگر عضو هیئت مدیره باشگاه سپاهان بود که در این مراسم حضور داشت و تأکید کرد: پس از انقلاب اسلامی، برخی فکر می کردند ورزش در ایران پیشرفتی نخواهد داشت؛ اما خوشبختانه و به برکت انقلاب، ورزش حتی از قبل هم نهادینه تر شد و افتخارات بسیار زیادی در سطوح ملی و بین المللی در رشته های مختلف برای ایران اسلامی به دست آمد.

او بیان کرد: برای ما بسیار باعث افتخار است که بانوی ایرانی بارعایت پوشش اسلامی در مسابقات حاضرمی شود، از این رو با پیشنهاد حمایت مالی باشگاه از فرزانه فصیحی موافقت شد. مطمئنا رقبای خانم فصیحی نمی توانند در عرصه پهلوانی و قهرمانی با او رقابت کنند. مشاور مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه این مجموعه صنعتی، شرکت های مختلفی را در زیرمجموعه خود دارد که در دوره های مختلف چند ماهه به بررسی عملکرد آن ها می پردازد و از آن ها بازدهی مثبت می خواهد، گفت: انتظاری که از باشگاه سپاهان می رود، همین قهرمانی ها، افتخارات، اخلاق و ارزش ها در کنار ورزش است.

* فصیحی: خوشحالم که برای تیم شهرم دویدم

فرزانه فصیحی، ملی پوش اصفهانی با اشاره به دوره ای که تصمیم به خدا حافظی از ورزش قهرمانی گرفته بود و با ابراز خرسندی از بازگشتش به دوومیدانی اظهار کرد: همیشه دوست داشتم برای تیم شهرم بدم و خوشحالم توانستم عنوان پرافتخارترین ورزشکار لیگ دوومیدانی را کسب کنم و از حمایت های رئیس هیئت دوومیدانی استان و باشگاه سپاهان تشکر می کنم.

او به کسب ورودی مسابقات جهانی اشاره کرد و گفت: زمانی که می خواستم عازم صربستان شوم، بسیاری از نزدیکانم به من گفتند شانس کمی برای موفقیت دارم؛ اما خوشبختانه با حمایت خانواده ام و اعتقاد به مسیر و هدفی که انتخاب کرده بودم، این مسیر را رفتم و موفق شدم تا نماینده کشورم در مسابقات جهانی باشم.

به گفته فصیحی، این افتخار زمانی تکمیل می شود که موفقیت او انگیزه ای برای دختران و بانوان سرزمینش باشد تا به خود جرئت داده و پا در این مسیر بگذارند.

سریع ترین بانوی دوندۀ ایرانی در خصوص مسابقات جهانی تصریح کرد: تمام تلاشم را به کار می گیرم تا با تمرینات خوب، مدالی به رنگ طلای سپاهان کسب کنم و با یاری خداوند، مطمئناً که روزهای خوبی برای سپاهان، اصفهان و ایران در راه است. فرزانه فصیحی در ادامه یکی از مدال های خود را به عنوان یادبود به مدیرعامل باشگاه سپاهان تقدیم کرد. محمدرضا ساکت پس از دریافت این مدال اعلام کرد به زودی موزه باشگاه سپاهان با سه هزار کاپ، مدال و یادبود به بهره برداری خواهد رسید.

یادداشت مهمان |

نامه پله برای مارادونا

دکتروحید ذوالکثاف

استاد دانشگاه

اکنون هفت روز از زمانی که مارا ترک کردی می گذرد. خیلی از مردم تمام عرشان مارا با هم مقایسه کردند. تو نابغه ای بود که دل دنیا را بردی، کسی که وقتی توپ به پایش می چسبید جادو می کرد، یک اسطوره حقیقی. اما برای من، تو بالاتر از جادوگری اسطوره بودی. تو همیشه برای من یک دوست فوق العاده خواهی ماند؛ دوستی با قلبی بسیار بزرگ. امروز می دانم که دنیا جای بهتری می بود اگر ما به جای مقایسه، بیشتر یکدیگر را تحسین می کردیم. پس الان به تو بگویم که «دیه گو تو با هیچ کسی قابل مقایسه نیستی»؛ زنا زندگی تو در صداقت تعریف می شد. تو به شیوه ای خاص و بی نظیر که خاص خودت بود به ما آموختی که می توانیم خیلی بیشتر از این ها عاشق باشیم و به یکدیگر بگوییم «دوست دارم». وقتی زود هنگام تو، به من اجازه نداد این را به تو بگویم و به همین دلیل فقط آن را برایت می نویسم: «دیه گو، من دوست دارم». دوست عزیز من، از تو به خاطر همه خاطراتی که در طول سفرمان برانیم ساختی ممنونم. یک روز در آسمان ها من و تو در یک تیم کنار هم بازی خواهیم کرد و آن روز من برای اولین باری بدون آنکه گل زده باشم، مشتم را به آسمان می برم، چون دوباره توانسته ام تو را آغوش بگیرم.

پی نوشت: تقدیر این گونه رقم خورد که پله در ۸۰ سالگی شاهد رفتن مارادونا در ۶۰ سالگی باشد. تقدیر همچنان رقم زد که مردم این دورا رقیبی سرسخت برای کسب عنوان برترین بازیکن فوتبال قرن ۲۰ بدانند. اما مهم آن است که این دو خودشان تصمیم گرفتند که علی رغم آنچه تقدیر رقم می زند، دوستانی صادق باشند و تا آخرین نفس همین طور دوست و صادق بمانند. مهم همین است. به نظرمی رسد این سخن پله مهم ترین سخن زندگی اش باشد:

نامه پله ای که مرگ را بسیار نزدیک می بیند به مارادونای فقید حاوی دو نکته است:

❖ صداقت و دوستی بسیار مهم تر از جادوگری با توپ و اسطوره شدن در تاریخ و قلب مردمان است و البته بدیهی است که صداقت اساس دوستی است و هیچ دوستی با دروغ و فریب شکل نمی گیرد.

❖ به جای مقایسه ستاره ها، بهتر است فقط آن ها را تحسین کرد. این موجب می شود به جای تنفر، عشق در روابط انسان ها جاری شود.

پله بازیکنی است که فوتبال ملی اش در ۱۹۷۱ تمام شده، بکن بائرو کرایف در ۱۹۷۷، مارادونا در ۱۹۹۴، روزاریو رونالدو ۲۰۱۱ و رونالدینیو ۲۰۱۳، و لیونل مسی و رونالدو همچنان هستند. در این پنج دهه تغییرات بسیار بزرگی در فوتبال رخ داده که کار مقایسه این بازیکنان را غیر ممکن می کند. سه نمونه آن به شرح زیر است:

❖ **تغییر از اثر بخشی خلاقیات فردی به خلاقیات تیمی:** اکنون تیمی دارای خلاقیات مثل آلمان هفت بریک تیمی مثل برزیل را می برد که پراستاره هایی است با خلاقیات فردی. درست همان طور که باین هشت بر دو بارسلونا می برد.

❖ **تغییر از بازیکن سالاری به مربی سالاری:** برای داشتن تیم منسجم و خلاق، نیاز به یک سرمربی دانشمند دارای مطالعه و خلاق است که توانایی مدیریت تیم توسط جمعی از همکاران مربی- دانشمند را دارد.

❖ **تغییر از سوپر بازیزه شناخت کامل:** بازیکنانی مثل پله برای تیم های رویه روم مثل کتاب های باز نشده بودند؛ در حالی که کتاب بازیکنانی مثل رونالدو و مسی را تمامی نوجوانان علاقه مند در سراسر دنیا می دانند و حرکات آن ها را کپی و اجرا می کنند. حتی برای خنثی کردن حرکات آن ها صد ها و گااهی هزارها کلیپ آموزشی توسط خبره ترین مربیان دفاعی جهان تولید و عرضه شده است.

بر این اساس، حتی دو ستاره هم مثل مسی و رونالدو را نیز بهتر است مقایسه نکنیم. برای لذت بردن از فوتبال، کافی است آن ها را با شناسیم و نمایش های اجرایی آن ها را دنبال کنیم.

اخبار روز |

علت اصلی اخراج کی روش فاش شد

به نظر می رسد ارتباط بد با یک ستاره دلیل اصلی اخراج کارلوس کی روش از تیم ملی کلمبیا بوده است. بر هیچ کسی پوشیده نیست که کارلوس کی روش اخیرا کنترل رختکن تیم ملی کلمبیا را از دست داده بود و در واقع همه چیز می تواند از اختلاف ایجاد شده بین این مرد پرتغالی و ستاره محبوب کلمبیایی ها یعنی خامس رودریگز آغاز شده باشد. کی روش این هفته از هدایت تیم ملی کلمبیا برکنار شد؛ اما نقطه عطف اختلاف بین او و خامس به نوامبر سال گذشته و دیدار دوستانه این کشور با پرو و اکوادور بازمی گشت. خامس برای این مسابقات نتوانست به اردوی تیم ملی کلمبیا ملحق شود و کی روش نیز تصمیم گرفت برای دونل دوستانه برابر اکوادور شماره ۱۰ را به استیون آلزانه، هافبک برایتون بدهد. همان طور که خاویر هرناندز بوننت روزنامه نگار فاش کرده، این سرآغاز ایجاد اختلاف بین ستاره کلمبیایی و کارلوس کی روش بوده است که نهایتا در ادامه به از دست رفتن کنترل رختکن برای سرمربی پرتغالی منجر شده است. بونت در این باره می گوید: «منابع مختلف اطمینان دادند که بعد از تقدیم شماره ۱۰ توسط کی روش به آلزانه، رابطه خوب بین خامس و او از بین رفته است. البته من نمی دانم آیا این راه را برای جدایی کی روش از کلمبیا هموار کرده است یا خیر؟» از طرف دیگر یک واقعیت دیگر وجود دارد و آن این است که طی دوبازی گذشته کلمبیا در رقابت های مقدماتی جام جهانی هیچ ارتباطی بین کارلوس کی روش و خامس رودریگز شکل نگرفته است. / **ورزش سه**

آگهی مفقودی

پروانه پایه دوم نظارت و اجرا اینجانب محمدرضا

شیخ هادیان به شماره ۲۰۳۳۱۳۷۶ مفقود گردیده است.

پیگیری لیگ برتر بسکتبال مردان بادیدارهای معوقه

فصل جدید مسابقات بسکتبال لیگ برتر باشگاه های کشور در حالی از ۱۵ آبان آغاز شد که به خاطر کرونا و آلوده شدن بازیکنان برخی تیم ها به این ویروس، تعدادی از دیدارها لغو شد. در ادامه هم اردوی تیم ملی بسکتبال برای آماده سازی حضور در پنجره دوم انتخابی کاپ آسیا منجر به توقف مسابقات شد. با پایان کار تیم ملی در این پنجره از رقابت ها و بهبودی وضعیت بازیکنان مبتلا به کرونا، قرار است لیگ برتر بسکتبال از ۲۲ آذر پیگیری شود؛ اما پیش از آن برگزاری دیدارهای معوقه در دستور کار کمیته مسابقات فدراسیون قرار دارد. این دیدارها از شنیه آینده آغاز شده و به مدت یک هفته پیگیری خواهد شد. / **مهر**

۷۸

دوب آهن - شهر خودرو لغو می شود؟

از باشگاه دوب آهن خبر می رسد که اغلب اعضای تیم فوتبال دوب آهن مشکوک به کرونا هستند و هفت عضو این تیم از جمله شش بازیکن و یک عضو کادرفنی به این ویروس مبتلا شده اند. دکتر شریفیان پور، پزشک تیم فوتبال دوب آهن در این باره اظهار کرد: شش نفر از بازیکنان و یک نفر از کادرفنی به طور قطعی به ویروس کرونا مبتلا شده اند و جواب تست آن ها مثبت بوده است. حدود ۷۸ درصد تست اعضای تیم هم مشکوک است که باید مجدداً تست بدهند تا وضعیت قطعی آن ها مشخص شود.

او ادامه داد: این ویروس نتیجه سفر تیم فوتبال دوب آهن به آبادان است. قبل و بعد از بازی هواداران خوب و خونگرم آبادانی به استقبال بازیکنان ما آمدند؛ ولی متأسفانه پروتکل های بهداشتی رعایت نشد و اکثر افراد ماسک نپوشیدند. احتمال این مسئله وجود دارد که بازی تیم های دوب آهن و شهر خودرو به تعویق بیفتد و در زمان دیگری برگزار شود. / **ایستا**

آغاز مرحله سوم لیگ برتر هندبال زنان از نیمه دوم دی

شانزدهمین دوره از رقابت های لیگ برتر هندبال زنان از ۲۸ مهر با حضور تیم در دو گروه به صورت متمرکز شروع شد. دور رقابت این مسابقات به میزبانی تهران انجام شد و دور برگشت به میزبانی مشهد در حال برگزاری است.

در پایان دور برگشت تیم های اول و سوم گروه ۸ با تیم های دوم و چهارم گروه B و تیم های اول و سوم گروه B با تیم های دوم و چهارم گروه ۸ برای مرحله بعدی مسابقات با هم هم گروه خواهند شد. در پایان مرحله سوم و بر اساس امتیازها، تیم های اول تا چهارم برای مرحله نیمه نهایی با یکدیگر رقابت می کنند. مرحله سوم مسابقات لیگ برتر هندبال زنان قرار است نیمه دوم دی آغاز شود. / **ایستا**

چگونه به بچه‌ها برای یادگیری انگیزه بدهیم؟

- Telegram | @Esfzibanews